

Chytrá aplikace napoví ve volbách

Tým ekonomů vyvíjí web, který lidem pomůže s rozhodováním během komunálních voleb. Politikům v obcích zase umožní jednoduše oslovit širší skupinu voličů a představit jí jejich priority.

TOMÁŠ TOMÁNEK

PRAHA Plánujete jít volit ve své obci, ale neumíte se rozhodnout, komu dáte svůj hlas? Měla by vám pomoci nová aplikace, nazvaná Volební lavička. Lidem, kteří se neorientují v záplavě kandidátů a jejich slibů, umožní mezi nimi jednoduše srovnávat. Stačí na webu www.volebnilavicka.cz zadat jméno vaší obce a následně vybrat z nabídky politiků, kteří se ucházejí o vaši přízeň. Ihned uvidíte, jaké mají priority nebo názory.

„Cílem je zjednodušit voličům rozhodování. Z vlastní zkušenosti víme, že je těžké v obecních volbách získat relevantní informace o všech kandidátech. Proto jsme se rozhodli všechny důležité údaje shromáždit na jednom místě a zároveň jim dát takovou strukturu, aby se v nich volič jednoduše zorientoval,“ popisuje ekonom Michal Bauer z vědeckého týmu, který aplikaci vyvinul při pražském CERGE institutu.

Spolu se svými kolegy Julii Chytilovou a Filipem Matějkou si povšimli paradoxu komunálních voleb. V nich lidé rozhodují o věcech, které se jich bezprostředně týkají: zda se postaví nová čistírna, zavede kanalizace, zachová park nebo zruší koupaliště. Zároveň ale právě k těmto volbám zpravidla chodí nejméně voličů.

„Naši motivací je i nízká volební účast. Jedním z vysvětlení, proč lidé k těmto volbám tak málo chodí, je, že se špatně orientují v nabídce stran, hnutí a kandidátů. Rozhodování je pro ně složité. Účelem webu je jim to co nejvíce usnadnit,“ doplňuje Bauer.

Web je zatím ještě ve výstavbě. Jeho tvůrčí tým nyní pilně sbírá data od kandidujících politiků. Soustředí se na největší obce v Česku, které dohromady zahrnují dvě třetiny obyvatel. Jednotlivé kandidáty oslovují s tím, aby vyplnili údaje na internetové stránce. Mohou vpsat své volební priority ve velkém množství oblastí, jako jsou investice, doprava, rozpočet obce, školství, ale také se světit s tím, jaké je jejich osobní motto nebo kde vidí hrozby pro Česko.

Aplikace bude přínosná nejen pro voliče, ale i pro politiky.

„Měl by to pro ně být jednoduchý způsob, jak se prezentovat před lidmi. Zároveň se snažíme, aby to bylo spravedlivé: všechny strany nebo hnutí mají možnost se zaregistrovat a odhalit voličům detaily ze svého programu,“ říká Matějka.

Volby se uskuteční 5. a 6. října. Před jejich začátkem už by v aplikaci mělo být „nalito“ dostatek informací, aby mohla skutečně naplno fungovat. Protože za jejím vznikem stojí tým vědců, nepůjde jen o volební pomůcku. Získaná data poslouží také badatelským účelům.

Tým autorů získaná data využije k sociologickému zkoumání. Po volbách by třeba mělo jít zjistit, jestli na západě Čech bodovali více kandidáti slibující kvalitnější dopravu a zda na jižní Moravě uspě-

li se závazkem rozvíjet turismus. „Měli bychom získat měřitelný pohled o tom, co jsou zásadní problémy jednotlivých oblastí nebo jak se liší voličské nálady v menších a větších obcích,“ plánuje Matějka.

On a jeho spolupracovníci by měli díky aplikaci získat i zpětnou vazbu ke své vlastní práci. Vzhledem k tomu, že se web za-

tím bude zaměřovat jen na některé obce, bude jasně vidět, zda v nich přispěl ke zvýšení volební účasti, jak jeho autoři zamýšleli.

Od elitních vědců pro voliče

První myšlenka na podobný „volební“ projekt se v hlavách vědců zrodila před třemi lety. Jeho vývoji se intenzivně věnují poslední rok, pomáhá jim s ním patnáctka studentů Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a CERGE-EI a programátoři, kteří píší kód samotného webu.

Velká část peněz na vytvoření aplikace pochází z elitního evropského grantu ERC, který v roce 2015 získal Matějka. Stal se mimořádně vůbec prvním českým ekonomem, jenž na pětiletou podporu, která je značkou světové vědecké extratřídy, dosáhl.

Všichni tři autoři projektu jsou však špičkoví ekonomové. Chytilová jezdí do válnou postižených oblastí, aby studovala, jaký vliv má ozbrojený konflikt na sociální chování lidí. Za svou dosavadní práci získala řadu ocenění, třeba cenu ministerstva školství za mimořádné vědecké výsledky

Řadu cen získal i Bauer, který se zabývá vztahem mezi chudobou a chováním. Specializuje se na hospodářský rozvoj chudých zemí, rozhodování jednotlivce a experimentální ekonomii. Je držitelem ceny Mladý ekonom, udělané Českou společností ekonomickou.

„Z vlastní zkušenosti víme, že je těžké v obecních volbách získat relevantní informace o všech kandidátech. Proto jsme se rozhodli všechny důležité údaje shromáždit na jednom místě.“